

Ijeni poslužiti se vseh sredstev...

Končno pozivata Lloyd George...

Zanimiv je stavek v izjavi, ki se glasi: "Zavezniki ne mislijo zahtevati, da se naj mirovne točke tolmačijo dobesedno..."

Sklenjeno je tudi bilo, da se vrši konferenca 25. maja v Spaju na Belgijem...

In končno so med zadovoljnim duhom tudi Japonci. Kolikor je znano, ni vrohovni svet niti vrhni besedice o kriminalni japoniki...

Mir je strašnejši kot vojna.

V vojni je padlo 47.949 Američanov, doma pa istočasno 128.000 oseb!

V vojni je bolj varno, kot pa doma! Amerika je bila v vojni z Nemčijo 18 mesecev in v tem času je bilo ubitih — oziroma je umrlo za ranami — 47.949 mož. V letih osemnajstih meseci je bilo v tovarnah, rudnikih, na železnicah in vseh industrijah zdraženih državah ubitih mnogo manj kot 128.000 oseb in med temi je bilo — 25.000 otrok.

Te strane številke ki objavi "The Literary Digest" zadnji teden in posnel jih je iz poročila U. S. Preeča, glavnega upravnika Sveta za narodno varnost (National Safety Council), kateri je podal omenjene številke na kongresu za preprečanje nesreč v Worcesterju, Mass., vrčem se od 9. do 11. marca t. l.

128.000 oseb — mož, žena in otrok — je bilo ubitih v času vojne v Združenih državah ne na bojišču, temveč doma! 25.000 oseb je bilo ubitih v tovarnah in rudnikih, 91.000 pa vseh industrij, torej na železnicah itd. Med ubitimi je bila 25.000 otrok.

Price je rekel: "Demonstriran fakt je, ni teorija, da bi delodajci lahko prepredili tri četrtine smrtih slučajev in tleh telenih poškodb v tovarnah in rudnikih, ako bi samo hoteli. Predstava je nekakšna, da imajo 25.000 smrtih ponesreč, ki so jih tudi strjelci prijavitl leta 1916, je bilo 18.500 ponesreč, ki so nastale po krivdi delodajalcev, kar se ni po hoteli pobrihati za varstvo delavcev."

Komentar naj si vsakdo naredi sam.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

IZ BELGRADA.
31. marca 1920.
Dr. Korosec in turški begi. Belgradski časopis se je dan poročal to-le: "Pred par dnevi so privedli v hotelu "Balkan" bogati predstavnik turških begov slijaj no večerjo, h kateri so povabili tudi duhovnika katoliške vere dr. Koroseča, min. podpredsednika. Dr. Korosec se je seve z velikim veseljem odzval poziva in se udeležil turške večerje. Nekteri pravijo, da je turško večerje "podrejal", pa to so zlobni ljudje, ki ne vedo, ste je bil na večerji — v civilni obleki." — Včasih so turški begi drugače občevali s katoliškimi duhovniki, pa časi se spreminjajo. In politika je — politika.
Križa v četernem prometu. V južni Srbiji se bo reduiral letni

niški promet na minimum. Ni promoga. Zegen dr. Koroseča ni "pravilni" — ne pomaga.
Vprašanje o drugem zakonu pravoslavnih popov bo ugodno rešeno. Sv. Arhijerejski Sabor je na svoji seji dne 24. marca odločil, da je z ozirom na sedanje razmere ugoditi želji popov-udovecev, da se smejo drugje ženiti. Na tej seji so izbrali škofa škofa Nikolaja, da se spozarume s predstavljateljci ostalih pravosl. cerkva radi tega.
Zaveznica naših klerikalcev je tukajšnji list "Tribuna", ki jo urejuje radik. poslanec Mita Kličić in ki v svojih predalih slavi prav rad naše klerikalce. "Tribuna" je 18. marca prinesla senzacionalno poročilo o velikem tihotapstvu monopolskih predmetov, ki ga je zagrešil tukajšnji trgovec Biba. Bil je tudi aretiran. "Tribuna" je objavila, da bo še več poročila — no, pa nobene črke ni več. Dobro informirani trde, da je temu vzrok neko Paličevo pismo in da se pri tem tihotapstvu angažirani odlični red. vodje in advokati. Da — da — klerikalci in njih zavezniki so povsod enaki.

Kaj to pomeni Protik-Koroševa vlada je — "demobilizirala". In večerj je izšel ukaz, s katerim se v toku leta 1920, pozivljajo — na mesečno vojni službo — vsa oficirji, rezervisti I. in II. postaja ter "popisana komora" iz mesta. Kaj to pomeni!

Nesreča v Ložu. V Ložu so se igrali na kupo hladov otroci. Kar eksplozija granata. Trije otroci so bili mrtvi, več jih je pa nevarno poškodovanih.

Dragaja v Splitu. V Splitu prodaja mesarji govedino po 44 kron kilogram, a še obetajo, da se v kratkem svila cena na 70 K kilogram. Kam jedramo!

Solenična voda Belgrad-Atene. Kar so vse šoleznice na Otvčenem podrivljene, bo v najkrajšem času vpostavljen, direktn železniški promet med Belgradom in Atenami.

Tavrina. Uradniku Miloradu Radomirjeviću, v Čevljarski ulici št. 2, je nekdo pri belem dnevu odnesel iz stanovanja črno obleko in oficeirske hlače v skupni vrednosti 3000 K. — Revni delavčeri Seni Marjeti Kveder je nekdo odnesel pri belem dnevu in njenega zapovanja na Poljansem nasiga 300 K denarja, srebrno uro in zlato verice. — V Trstu so tatovi pokradli iz skladišča manufakture J. Brunner velike množine blaga v vrednosti 25.000 hr. Blago so tatovi spravili v Ljubljano po avtomobilih.

Srbske molčanke stranke bodo, kakor vse kaže v ogleđ izda občinskih volitev na Hrvatskem, začele s pripravi, da ob enakih volitvah v Srbiji skupno nastopijo proti srbskim komunistom.

V Ljubljani je umrlo v tednu od 7. do 13. marca 23 oseb, novo-rojencev pa je bilo 28.
— Konfiskacija kapitala v Bolgariji. Sedanjni diktator v Bolgariji S. Stambulski je priredil predlogo o konfiskaciji kapitala. Kaj pa pri nas
— Naj državni dolg. — "Politika" prinaša o tem to-le podatke. Viseli dolg naše države znaša: 1. 6% boni v kronah 239 milijonov kron, 2.6% boni v dinarjih 28 milijonov kron, 3. posojilo ob avstro-ogrski banke 900 milijonov kron, 4.30% obliček pri kolektivanju bankovcev 600 milj. kron, 5. nepokriti dolg pri narodni banki 988 milijonov kron. Skupaj 2155 milijonov kron. Stalni dolgov: 1. predvojni dolg Srbije 900 milijonov frankov, (po današnji kursu 7 milijard kron), 2. vojni dolg Srbije 2 milijardi frankov ali 30 milijard kron, 3. ameriško posojilo Srbiji 12 milijonov dolarjev ali 3 milijarde kron, 4. ameriško posojilo državi SHS 55 milijonov dolarjev ali 8250 milijonov K, 5. angleško-francosko posojilo državi SHS

50 milijonov frankov ali 500 milijonov kron, 6. angleško-francosko posojilo državi SHS 56 milijonov frankov ali 560 milijonov kron. Stalni dolgov skupaj 43.405 milijonov K. K temu pride še odkupnina za osvobodene kraje, ki vsakakor tudi ne bo malenkostna!
— Najpoštenjši Jugoslovani. — Časopis poročajo, da je v Kriševcu na Hrvatskem bankrotiral trgovec B. Jirić. Prišel je v konkurs. To je prvi slučaj v Jugoslaviji od 1. nov. 1918. I. Treba mu je napraviti spomenik!

Eden od zaveznikov naših klerikalcev. V Belgradskih dnevnikih smo čitali tole vest: "Srbija ima na žalost radikalno stranko. Radikalna stranka ima v svojo sramoto v svoji sredji popa Minića. Pop Minić ima na svoje veselje 30 vagonov cukra. — Z mandatom nar. poslanca in z denarjem kruševske banke je šel pop Minić v angleški konzulat in tam prosil, da mu pomagajo pri nabavi 30 vagonov cukra in drugega kolonialnega blaga za — obnova Srbije. Angličani so mu dali dovoljenje, ne slučič prevare v radikalnem popu. Cuker je veljal popa Minića v vsemi stroški okrog 1 draguljskega gram. Ko je pop imel uklop, ušedej ga je saten z željo polnopravstvu. Prodaj je v Sotinu vsa cukra po ceni od 8 do 10 evrov kilogram. Četnega dobička je imel pri tej kupčiji, ki se je notranje izvršila pred čmi radikalna stranka — 2 milijona dinarjev, kar znaša 8 milijonov kron! To je svoje dejanje, sramota v lastni hiši — sramota za radikale in za Srbijo. Sedaj pride drugo dejanje! Inkar sramota "leva hila". — Za celo to reč je izvedel angleški konzul in je odposlal energičen list-star protest srbskomu generalnemu konzulu Vintaroviću. V priložnosti pravi: "angleška vlada je odvolila, da se cukar izvzi iz Srbije ta pod pogojem, da se ga prijavlja za srbske osvobodene pokrajine. Če duhovnik in poslanec, ki je trdi, da ga je radja bilo v Srbiji in da nima možnosti, da čaka na osvobodjenje svoje domovine, bo ves ta cukar odkupljen, glejka, dobrotorna družina, pa niti cent, ki je naveden pri pravni ministru, ne pošalje osvobodeno v Srbijo, ter ga ne smatrat za med potrebne." — Radikalna vlada je bila preko poslovnega srbskega konzula. Pop Minić je "služil" pare. "Srbija pa ima sramoto." — Kakor vidi iz tega pop je lep narodni poslanec. Seve: sed z duhovnikom Korosecem v uplavlamentarni zajednici. Kaj mar klerikalcem, kdo in kakšen zaveznik; naman posevajo sredstva!

Del pri Erastianu. (Klerikalci na delu). V naši fari je cerkvena oblast priredila misijono, ker klerikalna i gospoda nikdar ne pozabi dejstva, da je treba za pred volitvami napeljati vodo na svoj mlia. Postraniti je treba ljudstvo zopet s peklom in enakimi stvarmi, da je uspel tem bolj. Zabavljaja se pri tej priliki čez spoljne demokrate, da se kar kad. Ali delovno ljudstvo je spoznalo, da je klerikalna srbska stranka za lažje izkoriščanje ljudstva. Nam je le žal, da se revno ljudstvo ob priliki naših shodov ne pobriha temeljitelje za spoznanje resnice in se sploh ne pusti begati od klerikalnih farizejev. Vemo n. pr., da revni, ki pride h klerikalnemu kmetu, po hivi, ne dobi ničesar, zapnik pa dobi vsega v izobilju — vse je, ker je kmeta take vagošiti in ušedej. To je torej lista klerikalna ljubezni, ki naj bi vezala človeka s človekom in odstranila človeško sebičnost! Pa se to! Župnik s kaplanom ima za članov, uje kar 12 sob, nbogo ljudstva pa živi v zadušnih kotih. Ali je to prav! Ljudstvo zgani se!

Krvavi spopadi orožnikov s tihotapci. — V Selški dolini v Zalem logs ob demarkacijski črti je prišlo do krvavih spopadov med orožniki in tihotapci. Poslednji so bili uborjeni s manihereancij ter so otvorili na orožnike pravi glušiči ogenj. Bili so štirje tihotapci. Dva sta slednjči pobegnila iz nevarnega položaja, dva pa sta se udala. — V velikih in temnih gozdovih na Jelovci pri Železnikih so orožniki v nekem spopadu s tihotapci ustrelili enega tihotapca.

Bolgarski umor v Zgoranjem. — Žrtev roparskega napada v Zgoranjem Kašlju Marija Perdan je v ljubljanski bolnišnici na s sekiro ji zadanih ranah umrla.

Velikanski požar. — V noči med 22. in 23. marcem je v Dvorski vasi pri Velikih Laščah nastal požar. Zgorelo je 23 poslopj. Uničeno je razen živine prav vse, ves živeč in obleke. Škoda se ceni okoli 1 milijona kron.
Ogenj. — V Skorbju pri Ptujju je dne 26. marca popoldne bil strahovit ogenj, ki je uničil 13 gospodarskih poslopj in 3 hiše, oglo živina je zgorela. Izjal je baže otrok, ki je cigareto kadil. Škoda je velikanska, zavarovalnina pa malenkostna. Tuja pomoč je silno potrebna.

NAŠANILLO.
Tužnjega arca naznajamo vsem znaneem in prijateljem širom Zdrženih držav žalostno vest, da je dne 17. marca, 1920 v domovini v St. Vidu pri Zatični za vedno zaspa!

THEREJA SPENDAL.
po domač Gomilarjeva v starosti 58 let. Takaj v Ameriki zapušča dva sina, Frank in John Spendal, dve hčeri Frances Podobnik in Karolina Jerman. V domovini pa, še tri hčere, ki so bile priča ob smrti drage pokojne matere, ko je zatihnila svoje trudne oči. Mirne spavajo draga mati, pustilo si nas praznoda, se pričakovano, niti srpnitila pa samo na, ki žalostno za Teboj, temveč tudi blag spomin, kateri ostane med nami nepogaben.

FRANJA K. NAM PREDNO KUPINE DRUGJE.
vabim vse kupce, ki so se vrabili iz Srbije, da se cukar izvzi iz Srbije ta pod pogojem, da se ga prijavlja za srbske osvobodene pokrajine.

OT A. BRADY SONS.
Chicago, W. Lake Street, Box 100, Chicago, Ill.

DOMAČA IZRAVILA.
kakov pripravila mag. Kasipp, vrsto vode v vaši.

NE čakajte!
Vostor na vseh boljših parnikih je ved tednov naprej rasprodan, zato ne čakajte do zadnjega trena, ako ste namenjeni potovati s katerikoli. V vašo korist je, da se odločite za ta ali oni navedeni parnik in si prostor na ujem zavarate. Mi vam pomagamo.

W. G. W. B. & Co. New York City.
Navedeni vozni red je podvržen vsakemu spremembam. Pišite po očitih na posamezne parnike in vsprede.

LEO. ZAKRAJSEK
70 — 9th Avenue
NEW YORK, N. Y.

MALI OGLASI.
Classified Advertisements
POTREBUJEMO.
DELAVCE za delo pri pločevini, lotanju, ter za splošna dela. Dobro delo in plača.
National Stamping Elec. Works, 424 S. Clinton St.

RADA BI IVEDELA.
za mojega brata Franka Bučarija, doma iz Grosuplje, Dolencsko, Pred 7 leti bila vva skupaj v Biwabik, Minn. Imam zelo važne stvari za njega iz starega kraja. Prosim ako kdo ve za njegovo naslov, naj mi to javi, ali pa naj se mi sam oglasi na moj naslov: Jakob Bučar, 2047—9th Ave. East Moline, Ill.

RADA BI IVEDELA.
za naslov Alojz Blafica, kateri se je nahajal pred letom dni v Kenosha, Wis. Cenjene rojake ujam prosim če kdo ve za njegov naslov naj mi ga naznani, ako bodo nam čitali ste oglas naj se mi prijavijo. Poročati mi imam zelo važne stvari. Moj naslov je: Mrs. J. A. McCarthy, 161 West Chestnut Street, Chicago, Ill.

RADA BI IVEDELA.
za svojega brata Franka Capuder, doma iz gorje Javorčice, okraj Kamnik. Okrog Božica ga dajo leto je delal za DuPont Exp. Co. v Pontiac, Mich. Dobla sem vrzla poročila iz stare domovine, glede njegovoga posestva, ter mi želim iste, izročiti. Ako kdo rojakov ve za njegov sedanjji naslov prosim, da mi to naznani, če bude pa sam čital iz oglas naj se mi prijavi svoji sestri na naslov: Mary Jerina, roj. Capuder, P. O. Box 541, West Newton, Pa.

PROŠNJA.
Mary Cetin, rojena Klobučar, šeli izvedeti, kje se nahajajo njena sestra Ignata Klobučar, ali pa Jerman, svojočasno se je nahajal v Sheboygan, Wis. in pozneje v Pennsylvania. On je oženjen in menda nimajo št. otrok v družini. Najsilje želim izvedeti, kje se nahaja Florijan Wirant v Zdrženih državah se nahaja že nad deset let! Nivel je v Sheboygan, Wis. in v Pennsylvania. Spročilo mu imam zelo važne stvari iz stare domovine o njegovi hčeri. Obs sta doma iz vasi Toplice, pošta Smarjeta, na Dolencskem. Ujladno prosim vse cenjene rojake če kdo ve njih naslove, naj mi to sporoči. Ako hošte pa sama čitate ta oglas, naj se mi nemudoma prijavita na moj naslov: Anton Klobučar, P. O. Box 172, Diamondville, Wyo.

VOJNE ROJAKE KDAJ SOPET LAHKO DOBITE V AMERIKO.
Prisiljeničke postavne ostanj, se smerej v vaštari kot pred vojno. Svoje rodbine lahko dobite v Ameriko. Podpisani vam bo dal navodila, kako dobiti s kraja potne liste. Pišite, ali se pa oseb no obrnite na mnazega rojaka Matije Šteuder, javnega Notarja, 5227 Butler Street, Pittsburgh, Pa. On vam bo stvar uredil in pejalno.
(Adv.)

NARODNA TROGOVKA DRUŠTA V DUNJO, PA.
se priporoča vsem prijateljem pravih kranjskih klobas. Mi imamo doma izdelane in prekaljene klobase, po 45c funt. Pošiljamo jih v vse kraje Zdrženih držav in Kanado po ekspresu, toda ne manj kot 10 funtov eno naročilo, več pa kolikor želite.

NATIONAL MERCHANTS COMPANY.
P. O. Box 304, DUNJO, PA.
Družba ima na razpolago za prodajo še nekaj čelnice in sier so po \$10.00 čelnice, ako želite naložiti kakaj vašega denarja v dobro napredujočo trgovino, ne zamudite to ugodno priliko. Pišite nam v slovenskem jeziku se priporočamo.
NATIONAL MERCHANTS CO., DUNJO, PA.

POTREBUJEMO.
DELAVCE za delo pri drill-presih in strojih za pavilaje. Oglasite se pri:
National Stamping Elec. Works, 424 S. Clinton St.

POTREBUJEMO.
DELAVCE za delo pri drill-presih in strojih za pavilaje. Oglasite se pri:
National Stamping Elec. Works, 424 S. Clinton St.

MALI OGLASI.
Classified Advertisements
POTREBUJEMO
25 DEKLET

E. J. BRADY SONS.
311 E. ILLINOIS STREET,
FACTORY No. 1,
CHICAGO, ILL.

POTREBUJEMO ŽENE IN DEKLETA
za lahko tovarniško delo, kjer je dobra primerna plača. Mi potrebujemo gotovo število delavk. Pri delu sedite. Računa se, da je to en najboljših proslavov v mestu.
BENJAMIN ELECTRIC MFG. COMPANY.
523 S. Green St., Chicago, Ill.

THE JOSEPH KLIČKA CO.
20th & California Ave.,
Chicago, Ill.

MORRIS HOTEL.
28 S. Clark Street.

MORRIS HOTEL.
28 S. Clark Street.

MORRIS HOTEL.
28 S. Clark Street.

GOES LITHOGRAPH CO.
42 W. 61st Street,
Chicago, Ill.

AUSTIN AVE. & MICHIGAN BOUL. R. C. WIWERBOLT.
GENERAL CONTRACTOR.

NATIONAL MERCHANTS COMPANY.
P. O. Box 304, DUNJO, PA.

Inozemstvo.

VELIKA SOCIALISTIČKA ZMA- GA NA OGRSKEM.

Pri volitvah za parlament je izvoljenih sto socialistov.

Praga, Čehoslovakija. — Prve volitve poslancev v čehoslovakijski parlament so izpadle z veliko zmago za socialiste.

80 socialističnih demokratov, 20 narodnih socialistov, 15 demokratov, 45 agrarcev in 35 klerikalcev.

V omenjenih številah so Čehi, Slovaki in Nemci. Izvoljeni so vsi ministri sedanje vlade.

"Čehoslovanska Republika" piše, da so volitve pokazale, da je ljudstvo odobrilo a tričetrtinsko večino novo ustavo, zakone in socialne reforme.

Ameriški bankirji posedajo Nemški denar za odškodnino?

San Remo, Italija. — Iz zanesljivih virov se poroča, da je konzorcijski ameriški bankirjev pripravjen posejati Nemški celotno vstop za svojo vojno odškodnino.

Francija se ne izprani Frankfurtu

San Remo, Italija. — Francija je v ponedeljek informirala vrhovni svet, da njene čete ostanejo v Frankfurtu.

Arabi napadi Angleže v Palestini.

Kairo, Egipt. — V Palestini so izbruhili boji med Arabi in Angleži. Dva tisoč Beduinov je napadla majhna britanska garnizija.

Stavke v Italiji.

Rim. — 26. aprila je pričela stavka bančnih uslužbencev v Rimu in drugih večjih mestih Italije.

Generalna protestna stavka v Kanadi 1. maja

Halifax, N. S. — J. B. MacLachlan, tajnik rudarske organizacije v Kanadi, ki je podružnica United Mine Workers of America.

200 turških častnikov pobegnilo iz Carigrada.

Carigrad. — V enem samem dnevu je pobegnilo iz Carigrada 200 turških častnikov. Šli so v Anatolijo.

Ententa ne bo več štela sibirski železnice.

Vladivostok, 19. apr. — Petindvajset ameriških železniških vozačkov pod načelstvom Johna F. Stevensa je dobilo nalog, da zapuste Sibirijo do 15. maja.

Sovjetska vlada sprejela angleško trgovsko pogoje.

London. — Komisar Čičerin je obvestil angleško vlado, da je sovjetska vlada sprejela pogoje za otvoritev trgovine z Anglijo s pridržkom, da mora Anglija absolutno prenehati s podporo protiboljševiških čet.

vane na kavkaški fronti in na Krimu.

Dalje urgira Čičerin angleško vlado, da naj zastavi svoj vpliv pri avstrijski vladi za izpustitev Bele Kuna in njegovih tovarišev.

Ruski profesor iznašel nadomestilo za Rusje.

London. — Brezlična brzojavka iz Moskve pravi, da je profesor Rakuzin v centralnem vladnem laboratoriju v Petrogradu iznašel nadomestilo za usnje.

Delavska misija na potu v Rusijo.

London. — Brezlična brzojavka iz Moskve priporoča angleški delavski delegaciji, ki obišče sovjetsko Rusijo, da se naj obrne na Litvinova v Kopenhagenu in na ruske zastopnike v Revalu za detajlirana navodila glede potovanja.

Španski kralj je plačal globo.

Madrid, Španija. — Kralj Alfonso je moral plačati dve pezetni kazni, ker je hodil po travi na vrtovih v Aleszariju.

Proti španski kraljici je uložena civilna tožba, da mora plačati štiri pezete, ki jih je odrgala pri račupu za klubok.

Generalna stavka v Alžaciji-Lorani.

Coblentz, Nemčija. — V Alžaciji in Lorani je izbruhnila generalna stavka. Ameriške čete so brez malega odrezane od zunanjega sveta.

Revolta rumunskih čet.

London, 27. apr. — "Manchester Guardian" je objavil vest iz Budapešte, da so se uprle rumunske čete v Aradu (na Ogrskem).

Priprave za novo revolucijo v Nemčiji

Berlin, 27. apr. — Tukačnjaja "Deutsche Zeitung" piše, da je vlada odkrila novo revolucionarno gibanje spartakovcev, ki je imele okupacijo vseh večjih mest v Nemčiji in okoli sovjetske republike za cilj.

Izgredi in vojne stacije v Šangaju.

London. — Reuterjeva depeša iz Šangaja, Kitajska, se glasi, da je tam uvedeno obsedno stanje valed demonstracij proti vladi zaradi vprašanja Šantunga.

Mirovno pogajanje Letov in Fincev z Rusi suspendirano.

Moskva, 27. apr. — Mirovna konferenca s Letonijo je suspendirana. Sovjetska delegacija smatra, da je sporazum nemogoč.

Socialisti pridobili štiri mandate na Danskem.

Kopenhagen. — Pri volitvah za parlament, ki so se vršile 26. t. m. se razmerje v parlamentu ni dosti spremenilo.

Ogrska ugroha Jugoslavijo.

Washington, D. C. — Tukačnjaja jugoslovanska poslanstvo je informirano, da je vlada državo Srbov, Hrvatov in Slovencev ušlo protest pri zaveznikih proti

agresivnemu stališču Ogrske na severni jugoslovanski meji. Jugoslovanska vlada je zagrosila, da bo z oboroženo silo branila vsak napad na svoje ozemlje.

Cecil vidi nevarnost na Irskem.

London. — Robert Cecil, bivši mornariški minister, je v ponedeljek dejal v parlamentu, da ni bilo že več stoletij take nevarnosti za Anglijo od Ircev kot je danes.

20.000 oseb je v ponedeljek zvečer demonstiral pred jeco v Wormwood Scrubau.

30.000 oseb je v ponedeljek zvečer demonstiral pred jeco v Wormwood Scrubau, kjer so mnogi irski republikanci na gladiolni stavki.

osnu in pozdravljali demonstrante z veselimi klici in mahanjem žepnih rutic in majhnih republišanskih zastavic.

Deputacija, ki je posetila Bonnar Lawa, ministra zunanjih zadev, je prinesla vest, da je bila v Waterfordu na Irskem dva dni sovjetska vlada ob času zadnje generalne stavke.

Mestna hiša je bila okupirana rdeča zastava razobešana in neki žeblijar je nudomestil mestnega župana.

Spomladanski izpuščaji. Severa's Blood Purifier. (Severova Kričistilca), ki je priznan kot regulator sistema ni pomagal naravi v izločevanju nečistot...

GRAMOFONSKÉ PLOSCE. Velika salona in sialnine. Wm. Sitter Co. 5005 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Edini starokrajški SLOVENSKI ZDRAVNIK v Pennsilvaniji DR. M. HLOJEVIC.

DR. JOS. V. GRABEK. edini slovenski zdravnik in razvednik v Pennsilvaniji.

IZSEL JE Angleško-Slovenski Besednjak. (English-Slovene Dictionary) 25,000 angleških besedi tolmačenih na slovensko. Cena \$5.00. Bstavlil Dr. F. J. Kern.

Premislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljatev v stari kraj ali pa za vožnjo listka. Sedaj živimo v časih negotovosti in slovahe, vsak skuša postati hitro bogat...

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. GLAVNI STAN: 2657-89 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. Izvrševalni odbor. UPRAVNI ODESK. Predsednik Vincens Calnar.

POZOR ROJAKI! Sedaj lahko zopet potujete direktno v stari kraj preko BASELA, TRSTA ali DUBROVNIKA. Parobrodna in velja hitro dobiti pri nas in New Yorku do vaših velikih mest v Jugoslaviji.

EMIL KISS BANKIR. 133 Second Ave., Corner 5th St., New York, N.Y. Ustanovljena leta 1898. Sprejemamo vlogo na 4% obresti.

Izplačovanje donarja v starem kraju. S tem dajemo na znanje vaše najim prijateljem in znancem, da denar, ki je bil poslan brzojavno dne 31. januarja, je bil v starem kraju izplačan dne 15. februarja.

ROJAKI! Naročite se na knjigo: Kajlovna Matice S. N. P. J. Matice izda pet knjig, kakor hitro se ogled dvatisoč naročnikov. Naročnina s pristopnino vred 20 grvov po knjig je tri dolara.

Pošiljamo denar v staro domovino. Sedaj lahko pošljemo denar v vas kraje na Slovensko, Hrvaško, Dalmacijo in Istro. Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s hitom:

PROSVETA

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

THE ENLIGHTENMENT

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. (Marca 31-20) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Ponovite je pravočasno, da se vam ne utavi list.

BELA VRANA MED MEŠČANSKIMI ŽUPANI.

Komisar Malone je odredil, da se socialističnemu poslancu Louis Waldmanu, ki je bil izključen iz newyorške legislature, ne dovoli govoriti v Buffalu.

Sovražniki delavstva pač žele, da se izključenim socialističnim poslancem zamaše usta na ta način, da se jim ne dovoli govoriti v mestih, v katerih žele pojasniti ljudstvu na javnih shodih, zakaj so bili izključeni iz newyorške legislature. Med meščanstvom se pa dobe može, ki verjamejo, da je prva dolžnost demokracije, da varuje svobodo govora. In tako se je zgodilo tudi v Buffalu, da sta župan Buck in komisar Graves glasovala, da se preklic ukaz komisarja Malona, s katerim je prepovedal govoriti Waldmanu v Buffalu.

Komisar Graves je rekel, da ne bo predlagal, da se omeji svoboda govora, poleg je pa dodal:

„Če je treba voliti med Waldmanom in John D. Rockefellerjem, ml., ki danes govori tukaj v interesu medcerkvenega gibanja, tedaj bi preje odrekel pravico do govora Rockefellerju kot Waldmanu. Sem protestant in tudi ostanem, dasiravno mogoče ni moja cerkev ponosna name, toda jaz smatram za trajno nesrečo, da so pridobili tega človeka nečistih milijonov za medcerkveno gibanje.“

„On govori o božjem očetovstvu in bratovski ljubezni vseh ljudi na zemlji, toda on je bolj nevaren deželnemu miru kot Waldman.“ Dostavil je še, da se socialistične stranke ni treba bati, ker je izgubila upanje, da postane vodilna stranka.

Župan Buck je dejal, če socialistični govorniki postajajo preveč vroci v svojih govorih, tedaj sami odbijajo ljudi od sebe: „Vladi prav nič ne škodi“, je nadaljeval župan, „če govore, kajti zanje je še dobro, če sliši pritožbe o svojem sistemu.“

Gospodom v Wall Streetu ni postopanje župana in komisarja Gravesa všeč. Ali pomagati si ne morejo, ker nimajo še vseh meščanokih županov in komisarjev pod svojo oblastjo. S to resnico se bodo morali gospodje v Wall Streetu, ki računajo z delavci le še kot z znamkami iz medenine, še večkrat seznaniti, kadar bodo zahtevali, da se v njih interesu potlačita svoboda govora in zborovanja. Če prav delavci pri njih nič ne štejejo, marsikateri komisar in župan se pa spominja ob takih zahtevah, da imajo delavci volilno pravico in da je od njih odvisno, koliko časa bo župan ali upravni mestni komisar.

Denar je prišel iz farške bisage! — Pater Skaza pripoveduje v svojem ljubzurnalu, da so slovenski komunisti v Ljubljani kupili znano Reharjevo hišo za 480.000 K. Prikazati hoče, da je J. R. Z. poslalo denar v Ljubljano komunistom za nakup te hiše.

Konstatirati ne moremo, koliko je resnico o nakupu te hiše, povemo pa lahko od kje prišel denar za nakup te hiše, če je bila kupljena po slovenskih komunistih.

V novopečeni slovenski komunistični stranki nosijo glavni zvonec ljudje, ki so nekoč prav glasno zvonili v slovenski klerikalni stranki, poleg njih je pa par „socialistov“, ki so sedli tem nekdanjim klerikalnim korifejam na limanice, katere so agitirale za ustanovitev slovenske komunistične stranke pod plaščem skrajnega radikalizma, da razdvojijo jugoslovansko socialistično stranko in slovenske delavce in male kmete, da bo pri volitvah v ustavno skupščino zmagala klerikalna stranka — poznana pod imenom slovenska ljudska stranka — na Slovenskem. Kdor dvomi o tem, naj prečita vest iz Trličca, ki je izšla v „Večernem listu“ z dne 24. marca t. l., v kateri se poročevalci veseli, da so slovenski komunisti razbili socialistični shod v Trličcu, končuje pa poročilo s škodaželnimi besedami: „Kar je pametnega delavstva v krščanski tabor, v našo jugoslov. strokovno organizacijo.“ Z drugimi besedami to pomeni: Komunisti prav ste naredili, tako je treba, da pride slovensko delavstvo v farško organizacijo!

In če pater Skaza igra nalašč tepca in nevedneža, češ, da ne ve, kje so slovenski komunisti dobili denar, tedaj mu povemo, da je prišel iz farške bisage in iz denarne mošnje najhujših sovražnikov delavstva z namenom, da razbijejo edinstvo slovenskih delavcev in malih kmetov, ki resno ogroža obstoj farške nadvlade na Slovenskem.

Kdor ni slep, je lahko že to farško igro zdavnej spoznal.

Ne nosite zlata za svojim pasom ... — Tako je učil Krist, katerega namestnik na zemlji je zdaj tudi politikujoči pravoslavni pop Minič politični tovariš Pašiča, Protičca, Korošča in vseh slovenskih klerikalcev, organiziranih v slovenski ljudski stranki, katere načela vsiljujeta na Slovenskem dnevnika „Slovenec“ in „Večerni list“ v pogubo slovenskega ljudstva in na škodo Jugoslavije. Ta pop, ki je vreden svojih slovenskih somišljenikov, ne verjame v nauke Krista, ampak njegova vera in Bog sta polna denarna mošnja. Kupil je trideset železniških voz sladkorja, ki je v Jugoslaviji zelo redka reč. Kilogram sladkorja je plačal po eni drahmi, ker je natvezil angleškemu konzulu, da ga bo prodal po režijski ceni. Pop, ki rešuje duše, da ne bodo pogubljene, se ni držal obljube, ki jo je dal angleškemu konzulu, ampak je prodal sladkor z osmiimi milijoni kron profita.

Pop je s tem činom izvršil tri prevare. Snedel je besedo, ki jo je dal angleškemu konzulu, kot poslanec je ukanil jugoslovansko ljudstvo, ker je prodal sladkor po profitariski metodi in si na ta način prilastil osem milijonov kron profita, kot Kristov namestnik je pa prevaril tiste, katerim je obljubil, da bo živel po Kristovih naukah, ko je postal pop.

Taki ljudje so danes poslanci v Jugoslaviji. To so politični tovariš Pašiča, Protičca in Korošča! Ali naj se čudimo, če gre tako trda za pravice Jugoslovancev v Jadrani, če taki ljudje zastopajo Jugoslovane kot poslanci? Ali naj se čudimo, če odvijajo taki gospodje volitve v ustavodajno skupščino na dolgo klop, ker se poje obsodbe jugoslovanskega ljudstva!

Kalimir je analfabet. — Kalimir pripoveduje rad svojim ovcim, da je študirana glava in ker je študirana glava, mu morajo njegove ovčice verjeti do pike vsako laž, ki jo jim natvezi v svojem „lajbzurnalu“, ki ga izdaja pod geslom: list za nenasitno farško bisago, laž in krivico. V resnici je pa gospod, ki tako ponosno trka na svojo učnost, navaden analfabet, če ga sodimo po vprašanjih, ki jih stavi v svojem „lajbzurnalu“, ker kriči v njem v nanašajočem se vprašanju na J. R. Z.: „Terbovec, Benedik, Zavrtnik, Kristan — računne hoče videti slovenska javnost.“

Če bi znal Kalimir čitati, sti bi saj znal za silo čitati, bi gotovo ne vpraševal tako neumno po računih, ker bi jih bil lahko stokrat čital v glasilih J. R. Z. Zaradi tega vprašanja sklepamo in naziramo ne motimo, da je Kalimir največji lažnivec pod soncem, ali pa da je analfabet, ki ne zna pisati in čitati. Če je analfabet, mu svetujemo, da naj pokliče katerega izmed svojih faranov, ki je napravil saj prvi razred ljudske škole, in ga naprosi, da mu račune prečita. Če je pa iz hudobnosti in lažnivosti zastavil vprašanje, mu pa rečemo, da ga računi J. R. Z. prav nič ne brigajo, ker on dozdaj še centa ni prispeval za to organizacijo.

Tudi za tega gospoda velja znani rek, če bi molčal, bi ostal modrijan.

Slovensko javnost bi mnogo bolj zanimalo, kako so njegovi malovredni tovariši pod vodstvom Korošča in v družbi Pašiča hoteli zabarantati Reko za božjo pot na Trsat in Skader, kot da vprašuje po računih J. R. Z.

Dijaški protestni shod v Ljubljani.

Dne 1. aprila so priredili v hotelu „Tivoli“ dijaki, predvsem oni, ki študirajo v inozemstvu, pa tudi oni v Ljubljansko in zagrebško univerze protestni shod, ki da mnogokaj misliti. Predvsem naj bi bil shod protest proti neredni sedanje Protič-Koroščeve vladi, ki je prepovedala dijakom, da bi ki za čas svojih študij v inozemstvu smeli s seboj jemati carine prosta živila. Toda shod je bil tudi resna slika dnevnega razpoloženja in hotenja dijakstva in s tem oster izraz proti reakciji vladajočih razredov, ki ovirajo z oteževanjem gnotnih razmer nečest mladine vsak pravi duševni razvoj in izobrazbo in s tem indirektno škodujejo tudi zdravemu razvoju naroda in države.

Shoda se je udeležilo mnogo dijakstva in tudi nekaj zainteresirane občinstva. Iz poročil zastopnikov dijaških podpornih društev je bilo razvidno, da živi udeča se mladina, ki se po večini sestavlja iz reynih slojev, v veliki bedi in pomanjkanju zanemarjena in neupoštevana od države.

V Ljubljani je vlada dala akademski menzi za tekoče šolsko leto 143.000 K, da se je s tem vzdrževalo menzo, akademski dom in politični savez. Za naprej se še ni ničesar poskrbelo. Dijaki na Dunaju so v svoji menzi dobivali preteklo tri mesece tako slabo prehrano, da so se v slihi hoteli zatekati celo k nemškoavstrijskemu „Ernährungsamt“ in ameriški komisiji, kljub temu da je Jugoslavija tako zelo bogata, da je moglo izvažati živež v velikih množinah. Ni boljše ni v Pragi, kjer študira približno 2000 dijakov Jugoslovancev in proti menzi razpust. V Brnu je ukoli 200 naših dijakov, ki edini

so valed podpore dveh priyatnih denarnih podjetij nekaj na bojškem, v bodoče pa se tudi tem ne obeta nič dobrega. Prav žalostno je življenje naših akademikov v Zagrebu. Tam so nastanjeni dijaki v borpem akademskem domu uto bu mesta in doživajo silno pibno hrano - menzi za 10 K dnevno, ki se pa vsiha za 20 kron. V Belgradu so štiri akademske menze. Brezmejna vlada je vtilrala za tamkajšnja dijaštva čez 3 milijone dinarjev, od katerih pa sedaj Protič-Koroščeva vlada noče izplačati niti ymarja, ker razjapa samo nenasitno verikalkoni in redi korupceljo, sjeal pa tam, kjer ni na mestu — pri podporah dijaštva, invalidov, vzdrževanju benežne prehrane itd.

Sedaj belgradsko dijaštvo štrajka proti brezbriznemu neomevanju in omalovaževanju dijaškega vprašanja od strani reakcijskone Protič-Koroščeve vlade. Dijaštvo v Bosni doživlja še posebne težkoče od strani ljudi, ki so za časa avstrijske vlade tlačili bosansko ljudstvo in še danes delajo isto pod „domašni“ firmo. Dijaštvo iz Dalmaacije ni nič na boljšem, Skraška; sedanja vlada se je dijaštvu pokazala naravnost sovražna.

Zanimivo v tem oziru je predvsem poročilo zadnjega predvidenega poročevalca. Minister prosvete Trifunović je postavil in postavi vsako delegacijo dijaštva, ki bi se drznila priti k njemu s kako zadevo, kratkoma pred vrata in izjavlja, da z dijaštvom nima direktno nikakega opravka, kakor da bi ministarstvo prosvete bilo tu za vse kaj drugega. Za podporo, pravi g. Trifunović, naj se dijaki obračajo vsak do svoje pokrajinske vlade, kar bi — ne glede na to, da te vlade podpor v izdatni meri sploh ne morejo izplačevati — imelo nesmiselno posledico, da bi moral ali pr. v Prazi obstojati slovenska, bosanska,

hrvatska, srbijanska in kdo ve še kakšna menza. Ko je pred kratkim ljubljansko pod društvo vložilo potom Univerzitetnega sveta proujo, tičečo se podpore 200.000 K, je minister Trifunović odgovoril, da naj o tem sklipa deželna vlada za Slovenijo, kar bi pomenjalo podreditev univerze pokrajinski vladi, čemur je dal prav tudi dr. Korošče! Dijaska društva so izdala usmo za delegacije, ki so jih pošiljali brezuspešno v Belgrad velike vsote denarja; tako n. pr. je dunajsko dijaštvo samo v ta namen brezuspešno potrošilo 20.000 K. Razvidno je po vsem tem, da vlada odklanja pomoč dijaštvu v njegovi izobrazbi in napredku.

Med sedanjimi vladinovi in dorasajočo generacijo zija velik moralen propad, ne samo glede njihovega stališča do edinstva vsejugoslovanskega naroda, temveč vsem glede umevanja socialnega pokreta in pravičnosti, v tem slučaju najprej dolžnosti države, da skrbi povsod in v vsakem oziru za svojo omladino, se je ne izrablja v to svrho, da jo korumpira na vladi se nahajajoča stranka v svoje politične namene. Dijaštvo zahteva za čas svojih študij in izobraževanja moralne in gnotne podpore od strani družbe, (sedaj od države), ker ji bo v poznejši dobi služilo kot produktivno društvo delavstvo v svojem delu za skupnost družbe.

Drug govornik je opisal v komunističnem govoru položaj dijaštva v Rusiji, ki je aktivno sodeloval v ruski revoluciji in je prevzelo s svojimi sovjeti ves šolski sistem in kulturne napredek v svoje roke in kjer je v to svrho dala sovjetska vlada 10 milijard.

Končno je zadnji govornik povdajal še pomen organizacijskega dela, na kar se je sklenilo odpisati belgradskemu dijaštvu to-le brzojavko:

„Pozdravljamo štrajkujočo omladino belgradske univerze in se veselimo, da je začelo z odločno principijelnim borbo za rešitev dijaškega vprašanja v soglasju s pomeipom javne morale etnotnosti države in socialne pravde.“

Poleg daljše protestne resolucije, je bil enoglasno sprejet tudi predlog, da se odpolije centralni vladi v Belgradu memorandum, ki obsega te-le glavne točke:

1. Centralna vlada naj čimprej izvede predloženi sklep ministrskega sveta, da se imenuje v vseh inozemskih mestih, kjer študira večje kstevilo jugoslovanskih dijakov, kosvetne atateže, ki bi kot državni organi s pomočjo dijaštva skrbeli za dijaške ekonomske institucije. Vlada dolžnost je, da se intenzivno briga za stanje dijaštva sploh, in mu povsod pomaga.

2. Vlada naj obveže univerzitetne svete v Ljubljani, Zagrebu, Belgradu in Subotici, da sodelujejo s posebnimi organi pri dijaških ekonomskih institucijah (podpornih društvih, menzah, domih, bolnišnih blaginjah, ferizalnem savezu itd.) V to svrho naj se poskrbi univerzitetnim svetom potrebna sredstva. To socialno skrbstvo mora biti vzviseno naj strankarstvom in stalno, vsled česar naj se zakoniti.

3. Pri ministarstvih prosvete in prehrane naj vlada osnuje poseben oddelček, ki bo skrbel za pravočasno nabavo živil in njihov transport.

4. Protestira se proti temu, da je sedanja vlada odrekla dijaštvu z Dunaja, Prage in Brna carine proste izvoznice, predno je organizirala organizacijo menz. Postopanje g finančnega ministra dr. Jankoviča in ravnatelja glavnega carinskega urada, g. Kukiča v Belgradu je lahkomiselnost in brezbrizno uničevanje mladih ekzistenc.

5. Dijaštvo zahteva, da deli vse podpore poedincem posebno oddelčenju ministarstva prosvete v Belgradu, da se na ta način stipendije poedincev lenažijo. Ministarstvo prosvete naj v bodoče ne odklanja prošnji podpornih društev in menz za izredne podpore z izgovori, da so kompetentne za rešitev pokrajinske vlade.

6. Dijaštvo zavrača naziranje centralne vlade, da velika večina dijaštva na Dunaju, v Pragi in Brnu ni pristojna študirati v teh mestih; n. pr. veterinarske fakultete, vis. trgovske šole itd. sploh ni v domovini, vije semestre tehnike in medicine imamo samo v Belgradu, ki pa so skrajno napolnjeni. Protestira dalje proti besedam g. ministra Trifunovića: „Kdor vas je poslal na Dunaj, ta se naj tudi za vas briga.“

Tukaj je!

Vera. —
Veruj, veruj —
da luna nam zato visi na nebu, da naš kmet ob krajeu rž poseje!
Veruj, veruj —
da morje je zaradi rib in polja deš ne porodi, če ni procesije ob sni!
Veruj, veruj —
da volk ne mara ostrih zob in da ti prinese vrab na krovičku nebesa!
Kakšna bo politična situacija v Evropi danes leto dni?
Zadnji teden so boljševiki v Georgiji zopet linčali zamorca. Za božjo voljo, ali res ne bo nikdar miru před temi divjaki?
Z ameriške industrijske fronte: 200 ubitih, 2000 ranjenih, 20.000 ujetih.
Nemčija dolguje 197 milijard mark. Ako Nemci preračunajo dolgove drugih držav — posebno Francije in Italije — na marke, bodo številke še večje. Naj se torej potolažijo.
Z mirovne konferencije leta 1925: Uradno se naznanja, da je imel vrhovni svet danes sejo, ki se je začela ob enajstih in zaključila ob dveh. Velika trojica — George Morgue, Brigand in Rittli — je pripravljala o turškem, jadranskem in perzijskim vprašanju. Definitivnega sklepa ni bilo.

Glas ljudstva: Povej, Pašič, čegava je Reka!
Pašič: Ne morem. Sem bolan.
Na Hrvaškem so zmagali komunisti in frankoveci pri občinskih volitvah. Zdej bosta v Zagrebu proklamirani sovjetska republika in hrvatska kraljevina. Kralj bo stanoval v Beču.
V Clevelandu so se organizirali truki. Zdej pričakujemo, da se organizirajo tudi kajtrge, vilbarji in drkalnice. To vse spada v predsedniško volilno kampanjo.

Ali je brat Kazimir še opazil, da klerikalei na Slovenskem agitirajo za krščanski socializem in krščanski komunizem? Zakaj ne bi bili valedtega izdajalec domovine!
Ko smo spali spanje pravičnega, smo divno sanjali o vojni, ki odpravi vojno. Sanjali smo tudi, da se ogenj najlože pogasi s petrolejem, da se voda zajeti z vođo, mraz prežene z leđom in da se bolhe pokončajo z bolhami.

Tako smo sanjali. Bog nam grehe odpusti!
Ko je slavni Lincoln izrekel besede: „Vlada ljudstva, po ljudstvu in za ljudstvo“ — ni pomislil, da pride pa 56. letih doba, ko bodo ljudje sedeli v ječi zaradi teh besed.

Pred nekaj dnevi je bila na Pruskem sprejeta postava, da socialisti ne smejo več imeti kandidatov pri volitvah. Kaj je pa bilo pričakovati od avtokratičnih Prusov. — Kaj? Kaj ste rekli? Da to ni bilo v Rusiji? Kje pa? Kadar? V New Yorku? V Ameri-r-i-k-i? Ni mogoče! Saj se je Amerika vendar bojevala za padec avtokracije! — Suni me, bratec, suni, da vidim, če niso res le sanje!

Jadransko vprašanje se je spremenilo v jadransko barantanje.
„Bodočnost civilizacije zavisi od Francije in Anglije.“ je dejal Lloyd George. Kakšne civilizacije? Na Irskem? V Indiji in Egiptu? V Maroku?
Okupacija nemških mest za kaznen, ker se Nemcem čede aline po novi vladi, naj bo svarilo za Američane. Nekega dne morda Foch okupira New York.

Bismarekov duh (Sweeten v Albanij): Čestitam! Tudi jaz sem pred štiridesetimi leti uvedel protiosocialistične zakone v Nemčiji in kakor vidite, ni danes tam niti enega socialističnega vlačiča!
Kaj bridga.

Delavstvo in politika.

Piše Milan Paktič.

Chisholm, Minn. — Med splošnim delavstvom v državi Minnesota se je pričelo živahno politično gibanje in vsepovsod se opaža veliko zanimanje za politično stranko, v kateri ne bodo odločevali privatni ljudski interesi. Sleherni delavec ali delavka bodisi v katerikoli industriji, farmarji, tovarniški delavci, delavci v mlinski industriji, rudarji, splošno vsi ljudski sloji, ki si izkriščeni od privatnih ljudskih interesov, so spoznali, da se morajo organizirati v politični stranki, ki ne bo pod kontrolo starih politikarjev.

Vsi dosedanja političarji starih strank so vedno odsvetovali delavstvu, da naj se ne meša v politiko, da politika ni za delavstvo. Stare meščanske stranke so hotele kontrolirati vso politiko, nastavljeni kandidati in vedno takorekoč diktirali ljudstvu, katere kandidate mora voliti. Monopolizirali so takorekoč politiko, češ politika je previsoka za delavstvo, delavci niso sposobni, da bi vodili politiko. Razni velepodjetniki in zastopniki privatnih interesov ter razni bankirji so sprevideli nantref, ako oni sami odločajo o politiki, da njih "obrt" dobro evete. Spoznali so, da je potrebno za njih lasten žep, da kontrolirajo politične stranke in vsled tega so tudi vedno kričali, da delavstvo se ne sme vmešavati v politiko. In radi tega tudi oni, ki kontrolirajo industrijo, kontrolirajo stare meščanske stranke, odločajo sami, kdo bo kandidat od volitvah in tako pazijo, da niso ovržani pri izkoriščanju ljudstva.

Ker pa velepodjetniki kontrolirajo obe stari meščanski stranki, ji je tudi omogočeno da diktirajo postave in so tudi dovolj močni, da sami razlagajo pomen katere ustavne pravice brez ozira, ali je pravilno tolmačenje ali ne.

Ko bi u, pr, jeklarski in železarski trust v tej državi ne kontroliral cele politike te države, bi ta trust plačal v prihodnjih dveh letih nad deset milijonov dolarjev direktnega davka. Ker je pri sedanjem guverner te države pod vplivom tega trusta, je guverner zavrgel takozvani "Tonnage Tax Bill" in na ta način prihranil trustu nad deset milijonov dolarjev in država oziroma ljudstvo je oškodovano na ta način za lepo vsoto denarja. In kdo je kriv tega? Ljudstvo samo, ker se ni vmešavalo v politiko in prepustilo vse politične vaječi drugim, da jih sedaj zastopajo in delajo v škodo ljudstva.

Basil M. Manly, bivši član in predsednik narodnega vojnega delavskega odbora je ob neki priliki rekel: "Ako je še sploh kak delavec, ki misli, da ni nobenega vzroka, da bi se delavci pečali s politiko in se politično organizirali ter izvolili svoje zastopnike, potem naj samo prouči zadržji jeklarski ktrajk in nauči se, če ne kaj, kar ne bo nikdar poznabil. Zadržna stavka nam dokazuje, da kjerkoli so državni in občinski uradniki postopali z delavci nepristransko in pošteno, je bila stavka dobljena. Toda v onih krajih, kjer so bili vsi javni uradniki pod kontrolo jeklarskega trusta in orodje jeklarskih mogotev, je bilo pa na tisoče delavcev prisiljenih ostati na delu. Vsled živinskega postopanja državnih konstablarjev v državi Pennsylvani, pomožnih deputirjev in eborenih straž jeklarskega trusta so bili delavci prisiljeni osteti na delu in delati v peklenjskih razmerah in pod takimi pogoji, kot dvanajst ur in sedem dni v tednu, in za sramotno nizko plačo, proti katerim bi se upri najponižnejši delavci, ako bi se upali.

Jeklarski trust je dobro vedel, da je najboljša zaščita njegovih interesov, ako ima pod kontrolo javne uradnike in vsled tega je tudi vedno deloval, da so bili voljene osebe, katere so bile popolnoma pod njegovo kontrolo. In delavstvo je bilo vedno tako zaslepljeno, da se ni nikdar udeleževalo volitev, nikdar postavilo svojih kandidatov in nikdar volilo iste. Ravno isti delavci, katere sedaj pretepajo državni konstablerji na ukaz jeklarskega trusta, so leto za letom glasovali za one kandidate, katere je postavil jeklarski trust. Volili so tako, ker so mislili, da politika

nima nobenega smisla za delavstvo in so se pustili slepo voditi onim, katere je imenoval jeklarski trust. Jeklarski trust se nikdar ni brgal, za katero stranko bo delavstvo volilo. Kajti svit in dalekoviden je bil dovolj, da je imel vsa volilna lista obeh strank svoje pristake. Ko so bili kandidati imenovani, se je trust takorekoč umaknil iz volilne bitke, in bilo mu je vzgledno, ali volil delavci za kandidata republikanske ali demokratske stranke.

Marsikateri bi vsled tega lahko vzkliznil, ako je jeklarski trust tako močan, da popolnoma kontrolira obe stranki, tedaj je sploh nesmiselno misliti, da bi delavstvo sploh kaj doseglo s politično akcijo, pa naj voli za katerega koli že. To so pripovedovali tudi farmarjem in delavcem v Severni Dakoti, toda farmarji in delavci v Severni Dakoti so vseni takim pridigarjem dobro odgovorili. Delavci in farmarji v Severni Dakoti so se združili, organizirali so "Neostrankarsko ligo" in na dan volitev so izvolili kandidate, katere ne kontrolirajo privatni ljudski interesi. In kar so storili farmarji in delavci v Severni Dakoti, to lahko storijo delavci in farmarji v drugih državah.

Če bi bili delavci uporabljali samo polovico svoje energije in denarja za politično organiziranje, katerega so porabili v zadnjih tridesetih letih v raznih stavkah, katere so izgubili, bi delavci danes imeli vse tisto, za kar so stavkali.

Takozvani veliki "business" je uporabil vso moč, da bi se delavstvo ne organiziralo v delavski politični organizaciji. Kolikor časa so delavci volili kandidate, katere je določil kapital, so bili delavci pametni, dobri, patriotični in vsega spokojanja vredni. Kolikor časa so dopustili delavci, da je jeklarski trust, mešarski trust, železniški magnetni, veletovarnarji, premogovniški basoni in sploh vsi privatni interesi postavili potom svojih odvetnikov in dobro plačanih agentov kandidate, je bilo tem popolnoma vseeno, ali so delavci volili ali ne.

Toda kakor hitro so se delavci pričeli politično organizirati in sklenili, da bodo volili samo one kandidate, katere bodo izbrali iz svoje srede, tedaj se je vsa moč proti splošnemu delavstvu. Privatnih veleinteresov obrnila tom svojih dobro plačanih listov, javnih uradnikov, odvetnikov, raznih govornikov, in ne malokrat celo z zlorabljenjem cerkva, s podkupovanjem delavskih voditeljev, skušajo delavstvo prepričati, da ni sposobno za politiko sklenili so, da uničijo takoj v krali vsako delavsko politično gibanje. Kajti sprevidili so, da tiči največja nevarnost njihovim interesom ravno v politično dobro organiziranem delavstvu. Oni se ne bojijo tako zelo delavskih strokovnih organizacij, ker vedo, da te takoj lahko napravijo brez moči z raznimi postavami in zakonitimi, katere lahko sami obračajo in sklepajo kakor hočejo. Za vzgled imamo zadnji premogovniški ktrajk. Toda vse drugače je pa, ako se delavstvo politično organizira, izvoli svoje lastne zastopnike v vse javne urade. Vsled tega so sklenili, da uničijo politično gibanje delavstva, in pričeli so preganjati pod raznimi pretevezami delavske voditelje, jih obrekovati, zapirati v ječe in tako dalje.

Kapital in njegovi plačani kužki, ki načelujejo obem starih političnih strankam, so sedaj v velikem in tudi upravičenem strahu pred delavstvom. Dobro vedo, če se delavci, v industriji ali pa na farmah, združijo in delajo z roko v roki, da bodo zavzeli eno gospodujočih strank, Jeffersona ali Lineolna, kateri stranki je kapital dosedaj vedno zlorabljal v svoje interese, in izstili ter reorganizirali, da bodo v korist splošnemu ljudstvu in delavstvu bo tudi doseglo, ako ne bo uničeno v svojem boju za doseglo svojih ciljev. Delavstvo dobro ve, da oni, ki sedaj kontrolirajo stari politični stranki, se ne bodo ustrašili nobenih krtev, da ne bodo nobene zapreke prevlekli, nobena vsota denarja progromma, samo da bi dosegli svoj cilj, da bi prepričali politično organiziranje delavstva, da bi uničili delavske politične organizacije, da ne bi stopilo delavstvo v politiko in v političnem oziru delovalo samo za sebe.

Kapital ne vidi tako velike nevarnosti samo od strani politično organiziranih delavcev samih, kot pa v združenju farmarjev in delavcev in skupnem nastopu na političnem polju. Uvideva, da mu preti velika nevarnost, ako se ta dva sloja združijo v političnem boju in vsled tega so že poskusili vsa mogoča sredstva, da bi prepričali to združitev. Intrigirali so že na vse mogoče načine pri delavcih kot pri farmarjih, dokazati so hoteli, da delavce nasprotuje farmarji in farmar delavcu. In pri tem so imeli dosedaj uspeh, ker sta bila oha sloja takorekoč zaslepljena in verovala vse, kar so jim natvezali na ušesa pristaži kapitala ali vebiznisa.

Nakana več podjetnikov, da bi prepričali združitev delavcev in farmarjev na političnem polju, se pa ni obnesla v Severni Dakoti. Združeni farmarji in delavci so dokazali, da je velika laž, da so farmarji nasprotni delavstvu in delavstvo farmarjem, katero so trosili med svet dobro plačani agenti. Oba najbolj produktivna sloja v državi sta se združila, nastopila skupno pri volitvah in dokazala sta, da je lahko delati v splošno ljudsko korist, v korist delavstvu in farmarjem. Delavci in farmarji v Severni Dakoti so se organizirali v Nostrankarski ligo, postavili skupne kandidate in popolnoma na cel državi porabili kandidate, katere je postavil in imenoval velekapital.

Farmarska "Narodna neustrankarska ligo" Severne Dakote, ki je v popolni kontroli sedanjega legislaturnega zasedanja, na katerem sklepajo o novih postavah in zakonih, je dokazala delavstvu, da je farmar odkritostren in pošten prijatelj delavcev. Ta legislatura je povabila strokovno organizirano delavstvo, da naj predloži svoje zahteve, za katere se je delavstvo že leta in leta brezuspešno borilo, katere naj vpošteva legislatura pri skrbniju zakonov in postav. Legislatu-

SAMO \$5.00

stane radi preumitve stanovanja zanimiv roman v 56 stevil. "Milionska novata" Se samo nekaj izlišov je v zalogi.

"DRNULOVEGA TONETA" povest v lično izdelani knjigi je izšla in stane samo \$1.00. Bojaki, to je nekaj zelo kratkočasnega za čitanje! Ne odlašajte naročbe!

JOSEPH TOMIC, 2424 So. Harding Avenue, Chicago, Ill.

ra v Severni Dakoti je brez odlašanja in brez dodatkov sprejela vse zahteve delavstva in poleg tega je še enkrat povabila delavstvo, da naj poda še kakke nasvete, kateri bi bili v dobrobit delavstva in je obljubila, da bo vpoštevala vse, kolikor bo le mogoče v danih razmerah. Vsled tega so bili tudi najbolj reakcionarni delavski voditelji iznenađeni vsled tako prijateljskega nastopa farmarjev napram delavstvu.

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse narodnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker nekateri so direktno zapeljivi. Vsek naj bo zelo previden in se vselej, če je mogoče, predno kaj kupi iz oglasov, prepriča. Za vse oglasne odgovorni je oglaševalci sami, nobena odgovornost ne prevzame upravnistvo in ne lastnik lista. Oglasne imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsek dan dražji v tiskarni in vse povsod. Torej bodite previdni, če se pa nabiršete, tedaj vas to pripisite sami sebi in ne nam. Upravnitaj.

Chisholm, Minn.

SLOVENCI POZOR!

Letojnje leto kakor se vidi bode ilo veliko naših Slovencev na kmotije in bodo rabili kmetijsko orodje. Torej kdorkoli bode kedaj potreboval kakrnikoli kmetijsko rodje, raznovrstna seme, itd. itd. obrnite se do naših trgovine.

V zalogi imamo vosove, pluge, različne brana, stroje za kositi travo, za grabiti in (tractorje) stroje za orati. Uljudno se vam priporočamo, da pridete k nam osobno in se pripravite o kakovosti in nizkih cenah, pridite vas smo še imate denar ali ne, dobro došli!

Pri nas lahko kupite vse stvari na lahka mesečna odplačila. Torej mi smo vam vedno na razpolago kadar ste v potrebi.

STONICH BROS. Trgovina vsakovrstne železnine in pohištva. CHISHOLM, MINN.

POSOJUEMO DENAR

na prvo vknjižbo do 75% vrednosti, 1% na mesečna izplačila, ali regularno po 6% interes.

DAN L. PARSONS First National Bldg., Johnstown, Pa.

(Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku na Stephen Zabrizza, Park Hill, Pa.)

GROZDJE

zmeto v prašek (powder) se da v vodo in se lahko lakoj pije. Je le malo slabje od vina, samo ni alkohola. Stane 8 do 10 na galon, le malo sladkorja je treba. Funct teusa praska stane \$2.35, s pošiljativju vred. Zadošnje za 30 do 35 galon. V pisnu pošiljte Money Order ali ček, mi vam pošljemo navodila in prašek. — A. HORWAT, 1903 W. 22nd St., Chicago, Ill.

FIRST NATIONAL BANK, CHISHOLM, MINN.

Kapital in prebitok \$100,000.00. Splošna vrednost \$1,800,000.00.

Uljudno vabimo vse Slovence v Chisholm in okolici, da se v vseh bančnih zadevah obrnejo do naše bančne tvrdke in sicer radi:

1. Mi smo velika, močna NARODNA BANKA, pod strogim državnim nadzorstvom Združenih držav.
2. Mi vam postrežemo in damo vso pomoč in nasvete radovoljno.
3. Pri nas lahko vredite vse bančne pošle v vašem materinskem jeziku. Vaš sorojak, Jakob Gebolt vam gre na roke in točno postreže vsak čaa.

Banka je odprta dnevno od 9 jutro do 3 popoldne, v sobotah svečer od 7 do 8 ure. Pridite in se pripravite.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral radno čitati prvo silko socializma.

Narodna spala \$2.50 na leto, \$1.50 na pol leta. Naslov: PROLETAREC, 323 W. 36th St., CHICAGO, ILLINOIS.

Edina slovenska revija. Izhaja mesečno na 35 straneh in valja na vsa leto \$3.

CAS, 3711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.

HOTEL SEREN. Najboljše jedila, proučnja in točna postrelba. Vsi, ki votujete preko Clevelanda, ste dobrodošli. Torej kadar se mudite v Clevelandu ali Collinwood, Ohio, tu se vam nudi lepa priložnost pri:

HOTEL SEREN, 604 E. 162nd Str., Cleveland, Collinwood, Ohio. Vzemite Collinwood St. Clair ali pa St. Clair Collinwood volučno karo.

SLDEDETE ROJAKOM!

ALI HOČETE NAPRAVITI DENAR? HOČEVI VAŠE VLOGE POVEČATI MESEČNO BREZ VSAKE POSEBNOSTI IN TRUDA OD VAŠE STRANI, AKO JE TAKO

tedaj čitajte sledeče:

Eden naših ličov se nahaja ravno v sredini novega plinovca polja ravnokar odkrit med našimi pašimi plinovimi sredinji v McKeesport, Pa. MI RAVNO SEDAJ VETAMO V ENEM TEH ZEMLJIŠČ, ta vrelcec je deloma že dokončan in dela se na njem noč in dan. V t okolici kjer mi vrtamo se je na letelo na plin v sledečih krajih: Fisher 4, Gradview, Drilling Co., Well, Lynch-Walrath, Quanta-Bair, Valleyview and Sheehan. Tu imamo sedaj sedem novih vrelcev, v okolici kjer mi vrtamo, nekateri teh vrelcev dajejo kakor se poroča po 30,000,000 kubičnih čevljev plina vsak dan.

SAMO POMISLITE IN MI SMO RAVNO V SREDINI TEH SEMIH VRELCEV. To so vzroki, ki nam dajo misliti, da gotovo naletimo sedaj na dober prostor.

Sedaj čitajte tole! Prav lahko je mogoče, da vsa vaša bodočnost zavisi na vašem odloku, \$0,000,000 je navaden vrelcec in izplačuje dividende pov \$150.00 mesečno za vsako delnico v naši družbi. Z drugim besedami \$100 vložnih v naše delnice, lahko prinaša do \$150.00 mesečno ako se nam posreči, da naletimo na vrelcec ki bi dal po 20,000,000 čevljev plina.

SICER PA BODEMO VRTALI SE VSAJ NAJMANJ ZA DVA VRELCA. Vsaka delnica, ki jo kupite vam daje interes v vaših vrelcih za katere naša družba vrta. Torej če vložite \$100.00 in če dobimo dva vrelca, ki bi dajala po 20,000,000 čevljev plina boste dalašni mesečno po \$300.00 dividende.

THE TRI STATE OIL & GAS COMPANY je bila organizirana po amerikanjih, ki poznajo plinova in oljna polja in premogovarski sistem. Med nastavljenici te družbe je vaš sorojak Mr. Matthew Svetlicich, asst. Supt. od Hazel Mine, Canonsburg, Pa. Mi vam priporočamo, da točno preiščete to propozicijo. Ako slučajno živite nekje v bližini pridite sami osebno in pregledite kjer mi vrtamo in naše polje. Ako pa živite oddaljeni stran pa pišite in mi vam pošljemo slike in opis ter vsa pojasnila. MI BODEMO PRODALI LE DOLOČENO STEVILO DELNIC, ker potrebujemo denar za nadaljno vrtanje naših vrelcev. Kakor hitro se doseže dovolj visoka svota denarja se ne bode več prodajalo tih delnic. Cena naših delnic za sedaj je sledeča:

- 1 delnica stane \$100.00 — 2 delnici stanejo \$200.00
- 2 delnica stane \$300.00 — 4 delnici stanejo \$400.00
- 5 delnica stane \$800.00 in tako naprej.

Sicer se bodo cene povišale čim več se približamo plinu, temveč vas bode stalo za pridružitvi k nam. TOREJ POSLJITE NOTRI VAŠE NAROČILO SEDAJ—IN SICER TAKOJ. MOGOČE BOSTE HVALEZNI DNEVU KO STE ČITALI OGLAS.

Ako kupite dve ali več delnic, lahko plačate to v treh obrokih. Eno tretjino takoj, ostalo pa v dveh obrokih.

IZPOLNITE TU SPODNJI KUPON.

THE TRI STATE OIL & GAS CO., Suite 407, No. 4., Smithfield Street, -1- Pittsburgh, Pa. Gentlemen: Jaz se to želim naročiti za _____ vaših delnic, po \$100.00 ens in vam prilagam svoto \$ _____ Moje ime je: _____

Posiljite vsa pisma in denar na naslov: **TriState Oil & Gas Co.** Suite 407, No. 4 Smithfield Street PITTSBURGH, PA.

Posiljite vaše naročilo sedaj. Vsako odlašanje pomeni izgubo prilike popolnoma lahko ja, da ne bodele imeli nikoli več take prilike.

Zdravniški nasveti.

Piše vrhovni zdravnik F. J. Kern.

Tonsile (Tonsils.) — Tonsilitis.

Tonsile (tednina; tonsila, argal, bezgalka v grlu, mandelj) so majhne žleze na vsaki strani grla, podobne mandeljevji koščici. Na vsaki strani se nahaja ena tonsila...

Vsak otrok in vsaka oseba ima tonsile, razen če jih je odstranil zdravnik iz gotovih vzrokov. To omenim valed tega, ker pogosto slišim besede skrbnih mater: "Brž-kone bo naš otrok dobil "tonsilitis"."

Zakaj je narava dala v grlo te dve žlezi, ki povzročata toliko bolnih grl, nam ni znano. Ni vprašanja, da imajo v telesni ekonomiji vršiti svoj poseben posel; narava navadno ni potrpatna in ne ustvarja novih delov v telesu brez potrebe.

Nekateri zdravniki mislijo, da tonsila služi kot nekako cedilo, ki ujame vsakovrstne kužne snovi, predvsem bakterije (bacile), da ne zaidejo dalje v kri, in je v podvrzate žleze in pozneje v druge dele telesa. Kar je delov v ustih in v grlu — če izvzamemo žobe — tonsile največ trpe in obole. Če vas boli grlo, so navadno vnete tonsile; difterija se najraje šaha pase po njih.

Zadnjih deset let je v modi, izrezavati tonsile. Kot vsaka moda se tudi ta pretirava. Nekateri zdravniki jo zlorabljajo, ker je operacija pri otrokih primeroma lahka in plačilo dobro. Šolekte zdravniške strošnice po nekaterih mestih sdiho skoro vsakega otroka, da si da izrezati te žleze. Ta moda zadnja leta nekoliko pojnjaje, včas po nekaterih krajih.

Torej vsak otrok ima tonsile. Pri nekaterih so bolj majhne pri drugih večje. Po mestih je 75 odstotkov otrok, ki imajo kronično vnete bezgalka. Čim starejši postaja otrok, tem bolj se krejijo tonsile, da pri starejših ljudeh komaj zapazimo še ostanek žlez. Veliko otrok bi "izgubilo" tonsile v poznějšíh letih, tudi če bi ne bili operirani. Dobijo se ne vse slučaji pri odraslih, posebno če trpe na pogostem griholu, da imajo velike, to je kronično vnete tonsile, ki jih je dobro odstraniti.

Kdaj operiramo otroka na tonsilitis? V večini slučajih nam je lahko uganiti: če so tonsile otekle, da spirajo otroku aspo in skoro popolnoma napolnijo grlo ob straneh malega jezika (uvula); če je otrok ali odrasel podvržen pogostim griholom in morda valed tega trganje po raznih slednih, naj se odstranijo. Se dobijo slučaji, kjer tonsile niso baš velike in zatekle, a so kronično vnete in izkušnemu zdravniku pogled pove, da njih rast in sestavi deli niso normalni. Tudi take je včasih dobro odstraniti.

Po mojem mnenju veliko več škode delajo takozvani adenoidi (Adenoids). To je mehak (limfatičen) izrastek v gorenjem grlu za nosom, ki pri nekaterih otrokih jako zateče in povzroča dihanje skozi usta, smrčanje, nosni katar, bledost (valed dihanja skozi nos) in splošno oslabetost. Ljudje doživijo uboge tonsile, da povzročajo vse te nereda, a so adenoidi večkrat glavni krivci. Če ima otrok otekle in vnete tonsile, ima navadno otekle adenoidne, ki jih treba istotako odstraniti, sicer operacija na tonsilih ne bo uspešna, ker bo otrok se vedno težko dihal.

Tonsile pri operaciji navadno popolnoma izrežemo, da se ne morejo povrnti; adenoidi za nosom se pa samo ostrgajo in se lahko povrnejo. Sluzna kožica zopet oteče in povzroča na novo težko dihanje. Vendar se pri večini operiranih otrok ne povrnejo.

Operacija pri otrokih ni nevarna in se lahko izvrši na domu, ker si pripravite stroške bofniknice; odrasli pa morajo iti v bolnico, ker pogosto krvavijo iz ranjenih strani grla. Morajo biti pod nadzorstvom zdravnika ali strošnice par ur po operaciji. Pri otrokih pod 10 leti malokraj ušetimo na nevarno krvavitve.

Kdaj otroka operirati? Ne svetujem, da bi dali operirati male otroke izpod 3 ali 4 let, razen če je posebna šla. Tonsile morajo imeti pri malih otrokih svojo posebno nalogo, kakor rečimo priljeje (prsa žleza), ki je pri malih otrokih velika, pozneje pa vedno manjša, da jo pri starem otroku komaj zapazimo. Tonsile se ravnotako zmanjšajo in tonsilitis jo. Če ima odrasel človek velike tonsile, vemo da ga je velikokrat bolel vrzt in morda vsako leto trpi na tonsilitis. Najbolj primerna doba za operacijo bi bila okoli 5. ali 6. leta. Včasih pes zapazimo veliko spremembo pri otroku po operaciji. Poprej je imel zamašen nos, je težko sopeh, dihal skozi usta v spanju in bil klavern in potri, po odstranitvi tonsil in adenoidov pa postane bistri in čvrst. Vendar ne pretiravati te mode. Večinoma se lahko sami pripravite, če ima otrok res prevleke tonsile; pogledite mu v grlo. Ne smete pa misliti, če vidite tonsile, da gledajo iz svojih jamic, da so v vsakem slučaju prevlekle. Kadar pa ovirajo otroku dihanje in povzročujejo nosni in prani katar, slabo spanje, smrčanje itd., pa — ven i njimi.

Protest ameriško-japonskih socialistov.

Japonski socialisti v Ameriki, ki imajo svoj glavni stan v New Yorku, so ohelodanili protest proti japonski okupaciji Vladivostoka. Protest, ki so ga podpisali Sen Katajama, Unzo Taguchi in S. Nonaka, se glasi, da japonski socialisti emfatično obsajajo japonsko armado, ki je 5. aprila napadla in osvojila Vladivostok ter razorožila Buse. Japonsko ljudstvo je proti temu šinu — kar dokazujejo zahteve o pozicionalne stranke za izpraznitve Sibirijske in za to stranko stoji ogromna večina japonskega naroda.

Ko je revolucija v Vladivostoku zdrobila reakcijo, so se preselili na Japonsko mnogi ruski monarhisti. Genral Rozanov je danes v Tokiju in s seboj je prinesel veliko slata. Vsi ti monarhistični begunci so naravni zavrniki japonskih militaristov, ki so danes najbolj sovražena kasta na Japonskem.

Protest se dalje glasi: "Prepričani smo, da se ruski delavci in kmetje dvignajo proti krivci v Vladivostoku in Japonska bo morala plačati za svoj zločin; največ bo pa plačalo ljudstvo, ki ni odgovorno za blazni početja militaristov. Zavedamo se, da japonske žete na bodo kos ruski rdeči armadi. Japonski delavel, ki izvršujejo uspešne stavke proti kapitalistom, reakcionarni vidi in njeni policiji ter fandermeriji, se na bodo pokorili armadi kakor so se v preteklosti. Resnično nas je sram pred vami svetom, kar počenjajo naši banditski rojaki v vzhodni Sibiriji in trdno verujemo, da japonsko ljudstvo ne bo nikdar odobrilo istinske imperijalistične politike japonske vlade.

Protest pravi dalje, da se japonski socialisti v Ameriki čudijo, zakaj buržoazna časopisje na zapadu tako sumljivo molči o japonskem zločinu v Vladivostoku, medtem ko je toliko kričalo o Santungu. To dokazuje, da zapadni kapitalizem molče odobrava roparski početje japonskih imperijalistov in kapitalistov v Sibiriji.

Končno se glasi protest, da japonski socialisti upajo, da bo kmalu socialna revolucija tudi na Japonskem. "Mikadova vlada si sama koplje svoj grob."

Razopazne ruske kneginje in nekaj krogodilovih solz.

Čikaska "Daily News" ima v Nemčiji poročevalca po imenu Gordona Stilesa, ki je zadnji tedden potočil poldrugi stopec krogodilovih solz nad kolonijo visokorodnih ruskih beguncev v Alten Grabowu na Nemškem. Pravi, da je v tej koloniji 2500 vojakov, 1000 častniki, 200 žena in 64 otrok. Vojaki in častniki so se "hrabro bojevali" pod Judeničen proti boljševikom in med ženskami sta dve kneginji, štri grafice in osem baronice, ki so prišle ob vse premoženje v Rusijo in zdaj stanujejo — o groza! v vojakih hišah in preoblekle ce niso več niseceve, ker imajo na sebi samo ene cape in drugega nič. Poročevalec se zgrada, da morajo visokorodne baronice jesti "strašno grd črni kruh," kakršnega oni si ne videl. In neko mlakuso, ki so imenuje kava — in drugega nič. Nemška vlada bi rada pomagala, pa ne more. Zdaj se je zavzeo o-sobje ameriškega Rdečega križa v Nemčiji za baronske beate in o-menjani poročevalec apelira na Američane, da naj brž prispevajo dobre dolarge v podporo ruskih

carističnih parasitov, "ki niso vajeni takega življenja". — Zakaj se visokorodna ruska šlahta ne prine kakšnega dela? Ali naj ameriško ljudstvo podpira caristične parasite iz Rusije zato, ker niso vajeni nobenega poštenega dela?

Občinstvu v Herminie, Pa., in okolici naznanjamo, da prirodi Slov. Sec. Klub št. 69, J. S. Z. VELIKO VESELICO DNE 1. MAJA V HERMINIE, PA. Na sporedu so govori, ki se prično ob 4. popoldne in druge točke zabave. Pričetek veselice ob 2. popoldne in traja do 11. zvečer. Igrala bo Slovenska godba iz Pittsburgha. — Prebitok priredbe je namenjen polovica za revne sirote v starem kraju in ostala polovica klubovi blaginji. Udeležite se te priredbe polnoštevilno, da dostojno praznujemo naš dan prvega maja. —Anton Zornik, tajnik Kluba.

Advertisement for Laxal Medicines Co. featuring a portrait of a man and the headline 'SESTRE! Verjemite meni.' Text describes the benefits of the medicine for various ailments.

Advertisement for F. A. BOGADEK, a public notary in Pittsburgh, Pa., listing office address and services.

Advertisement for DR. J. E. DWYER, a dentist in Milwaukee, Wis., listing office address.

Advertisement for Nuga-Tone medicine, featuring an illustration of a woman and text describing its benefits for various ailments.

Advertisement for Frank Černe's jewelry store in Cleveland, Ohio, featuring the headline 'Največja slovenska zlatarska trgovina.' and listing products like watches and diamonds.

Advertisement for Narodna Tiskarna (National Printing House) in Chicago, Ill., featuring the headline 'Največja slovenska tiskarna v Ameriki je NARODNA TISKARNA'.

Advertisement for Belaj & Mocnik's clothing store in Cleveland, Ohio, featuring the headline 'KVALITETA' and an illustration of a man in a suit.

Advertisement for Anton Zbašnik, a public notary in Pittsburgh, Pa., listing office address.

Advertisement for F. K. Bauzon, a tailor in Cleveland, O., listing office address.

Advertisement for F. K. Bauzon, a tailor in Cleveland, O., listing office address.

Advertisement for F. K. Bauzon, a tailor in Cleveland, O., listing office address.

Advertisement for M. Mladic & J. Verdebar, a mortgage and real estate agency in Chicago, Ill., listing office address.

Advertisement for Zastave (Garage) in Cleveland, O., listing office address.